

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. D. Magistri Petri Lombardi Novariensis Episcopi
Parisiensis. Sententiarvm Libri IV. quibus vniuersæ
Theologiæ summa continetur**

Petrus <Lombardus>

Mogvntiæ, 1632

Quid significetur his nominibus Vnus vel vna, Duo vel duæ, Tres, vel tria,
Trinus vel trinitas, Plures vel pluras, Distinctio vel distinctæ, cum his
vtimur loquentes de Deo. A. B. C. D. E. F. G. H. ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-38829

De^o: quia singularitas vel solitudo personarū pluralitatem excludit, & diuersitas vnitatē essentiaē tollit. Diuersitas inducit separationē diuinitatis, singularitas adimit distinctionē Trinitatis. Ideo Ambr. in 2. lib. de fide ait: Non est diuersa nec singularis æqualitas, nec iuxta Sabellianos, patrē filiumq; confundens: nec iuxta Arrianos, patrem filiumq; secernens. Pater n. & filius distinctionem habent, separationem vero non habent. Item in eodem, Pater & filius diuinitate sunt vnum, nec est ibi substantiæ differentia, nec vlla diuersitas: alioquin quomodo vnū Deū dicimus? diuersitas n. plures facit, Constat ergo ex prædictis, quia in Trinitate nulla est diuersitas: si tamen aliquando in scriptura inuenitur dictum, tres diuersæ personæ, & huiusmodi diuersas dicit distinctas.

Ca. 2. in fine

Ambr. ca. 2.

in medio

l. 1. de fide

Quod non debet dici Deus multiplex. K

ET sicut in Trinitate non est diuersitas, ita nec multiplicitas. & ideo nō dicend^o Deus multiplex, sed trinu^s & simplex. Vnde Ambr. in lib. 1. de fide ait: Est in patre & filio nō discrepans, sed vna diuinitas: nec confusum quod vnum est, nec multiplex esse potest quod indifferens est. Multiplex itaque Deus non est.

Lib. 1. de fide

ca. eodem

secūdo par-

lo superius

QUID SIGNIFICETVR HIS NOMINIBUS vnus vel vna, duo vel duæ, tres vel tria, trinus vel trinitas, plures vel pluralitas, distinctio vel distincte, cum his vtimur de Deo loquendo.

HIC diligenter inquiri oportet, cum in Trin. nō sit diuersitas vel singularitas, nec multiplicitas vel solitudo, quid significetur his nominibus, scilicet vnus vel vna, duo vel duæ, tres vel tria, trinus vel trinitas, plures vel pluralitas, distin-

Quid signi-

fietur per

nomen nu-

merale cū lo-

quitur de

diuinis.

Etæ

et vel distinctio: cum dicitur, vnus Deus, duz personæ, vel tres personæ, plures personæ, distinctæ sunt personæ: vel cum dicitur, distinctio personarum, pluralitas personarum, Trinit. personarum, & huiusmodi. Videmur enim hoc dicentes, numerorum quantitates, & rerum multitudinem vel multiplicatam in Deo ponere. Quid ergo ista ibi significent ipso de quo loquimur aperiēte, insinuare curem?

Magis illa dicuntur ad excludendum ea que non sunt in Deo, quam ad ponendum aliqua.

SI diligenter præmissis auctoritatum verbis intendimus, vel dictorum intelligentiam capiamus, magis videtur horum verborum vsus introductus ratione remouendi atque excludendi à simplicitate Deitatis quæ tibi non sunt, quam ponendi aliqua.

Quid per vnum significetur cum dicitur, vnus Deus.

CVM n. dicitur, vnus Deus, multitudo deorum excluditur, nec numeri quantitas in diuinitate ponitur: tanquam diceretur, Deus est, nec multi sunt vel plures dii. Vnde Amb. in lib. de fide ait: Cū vnus dicimus Deum, vnitas excludit numerum Deorum: nec quantitatē in Deo ponit, quia nec numerus nec quantitas ibi est.

Quo sensu dicitur vnus est pater, vel vnus est filius.

SIMILITER cum dicitur, vnus est pater, vnus est filius, & huiusmodi: ratio dicti hæc est, quod non sunt multi patres, vel multi filii, ita & de similibus. Itē cum dicimus plures esse personas, singularitatē atq; solitudinē excludim⁹, nec diuersitatem nec multiplicatam ibi ponimus: quasi diceretur: Sine solitudine ac singularitate personarum cōfitemur. Vnde Hilar. in lib. 4. de Trinit. sic ait: Dixit Deus: Faciamus hominem ad imaginem, & similitudinē nostram. Quæro nunc, an solū Deum

Hic non tenetur.

Lib. 1. ca. 2. ante 1. diu.

Hilar. ante medium l. 4.

sibi locutum existimes. an hūc sermonem eius intelligas ad alterum extitisse. Si solum fuisse dicis, iphus voce argueris, dicētis: **Faciamus, & nostrā.** Sustulit. n. singularitatis ac solitudinis intelligē- *Ibid. paulo inferius. Genes. 1. 6.* tiam p̄fessio consortii: quia aliquod consortium esse nō potest ipsi solitario, necq; solitudo solitarii recipit **Faciam⁹**: nec aliēo à se diceret, **Nostrā.** Attēde lector his verbis, & vide, quia nōine cōsortii pluralitatem significauit: professio ergo cōsortii, est professio pluralitatis: quam professus est dicēs, **Faciamus, & nostram**: pluraliter enim vtrunq; dicitur. Sed hac professione pluralitatis non diuersitatem vel multitudinem posuit, sed solitudinē & singularitatem negauit. Sic ergo cum dicimus plures p̄sonas vel pluralitatē personarū, singularitatis & solitudinis intelligentiam excludimus.

Quid per ternarium significetur cum dicitur,
tres personæ. **E**

ITA etiam cum dicimus tres personas, nomine ternarii non quantitātē numeri in Deo ponimus, vel aliquam diuersitatē, sed intelligentiam nō ad alium nisi ad patrem & filium & spiritū S. dirigēdam significamus: vt sit huius dicti intelligentia, Tres personæ sunt, vel tres sunt pater & filius & spiritus sanctus, id est, nec tantū pater, nec tantū filius; nec tantū pater & filius in Deitate sunt, sed etiā spiritus sanctus, & non alius ab his. Similiter, non tantum est ibi hæc persona, vel illa, vel hæc & illa, sed hæc & illa, & illa, & nō alia. Et hoc fore ita intelligendum Aug. satis ostendit, vbi dicit, quod illo nomine non diuersitatem intelligi voluit, sed singularitatem noluit. *Aug. ad finē ca. 4. l. 7. de Trinitate.*

Quid per duo, cum dicitur, dua persona, vel pater & filius duo sunt. **F**

SIMILITER cum dicitur, duo sunt pater & filius, non dualitatis quātitatē ibi ponim⁹, sed hoc significamus, q̄ non est tantum pater, nec tantum filius,

filius, sed pater & filius, & hic nō est ille: ita & de aliis huiusmodi. Ita etiam cum dicimus pater & filius sunt duæ personæ, hoc significamus, quod nō tantum pater est persona, nec tantum filius est persona, sed pater est persona, & filius est persona, & hæc non est illa.

Ex quo sensu dicitur in personis distinctio, vel personæ distinctæ.

CVM autem dicimus, distinctæ personæ vel distinctio est in personis, confusionem ac permutationem excludimus, & hanc nō esse illam significamus. Cumq; addimus, distinctæ sunt personæ proprietatibus siue differentes proprietatibus, aliā esse hanc personam, & aliam illam suis proprietatibus significamus. Et cum dicimus, aliam & aliam, nō diuersitatem vel alienationem ibi ponimus, sed confusionem Sabellianam excludimus.

Quomodo ibi accipitur discretio.

ITA & cum dicuntur discretæ personæ, vel cū dicitur discretio in personis esse, eādē intelligētiam facimus. Eodem n. modo ibi accipitur distinctio, quo discretio. Et congruē dicitur ibi esse discretio vel distinctio, nō diuersitas vel diuisio siue separatio. vnde Ambr. in 1. lib. de Trinit. Nō est ipse pater qui filius, sed inter patrem & filium expressa distinctio est.

Quomodo Trinitas ibi accipitur.

CVM vero dicitur, Trinitas, id significari videtur, quod significatur cum dicitur, tres personæ: ut sicut non potest dici pater est tres personæ, vel filius est tres personæ, ita non debet dici pater est Trinitas, vel filius est Trinitas.

Hoc videtur contrarium esse prædictis.

HIC non est prætermittendū, quod cū supra dictum sit Deum, nec singularē nec multiplicē esse confitendū, idq; sanctorum auctoritatibus sic confirmatū, in contrariam videtur sentire Iud. di-

*Amb. c. 2.
l. 1. de fide
ante mediū.*

*Septimo lib.
etymologia-
rum. c. 4.*

ens: Distinguendum est inter Trinit. & vnitatem: Est n. vnitatis simplex & singularis, Trinitas vero multiplex & numerabilis: quia Trinitas, est tria vnitatis. Ecce vnitatem dicit esse singularem, & Trinitatem multiplicem & numerabilem. Sed ad hoc dicimus, quia singularem accepit sicut & alii accipiunt vnum: multiplicem vero & numerabilem, sicut alii dicunt trinum.

QVAD SIGNIFICATVR CVM DICITVR

*pluraliter, tres personæ, vel
dua personæ.*

DISTINCT. XXV.

A *Quid significatur hoc nomine personæ.*

PRÆTEREA considerandum est, cum hoc nomen persona (vt prædictum est) secundum substantiam dicatur, quæ sit intelligentia dicti cum pluraliter profertur, tres personæ vel duæ personæ: & cum dicitur, alia est persona patris, alia est persona filii, alia est persona spiritus S. Sicut enim in his locutionibus personæ vocabulum essentiae intelligentiam facit, plures essentias confiteri videmur, & ita plures Deos. Si vero essentiae significationem ibi non tenet, alia est huius nominis ratio cum dicitur, pater est persona, vel filius est persona: & alia cum dicitur: Pater & filius & spiritus S. sunt tres personæ: & cum dicitur: Alia est persona patris, alia filii: & huiusmodi.

Quod videtur secundum essentiam dici, alia est persona patris, alia filii, siue tres personæ: vt cum dicitur, pater est persona filius est persona.

PERSONA n. vt supra ait Aug. ad se dicitur, & idem est Deo esse personam quod esse: sicut idem est ei esse, quod Deum esse. Vnde manifestè colligitur quod essentiam diuinam prædicamus dicentes: Pater est persona, filius est persona, spiritus S. est persona, id est, essentia diuina: & omnino vnū & idem signi-

*Aug. c. 8. l. 7.
de tr. n. serm.
ad princip.*